

Revisionsrapport

Delårsrapport 2010

Tyresö kommun

September 2010

Erika Svensson

Helen Samuelsson-Dahlstrand

Jan Nilsson

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning.....	1
2	Inledning	1
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod.....	3
3	Granskningsresultat.....	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	God ekonomisk hushållning	5
3.3	Förvaltningsberättelsens innehåll och struktur	6
3.4	Resultatanalys.....	6
3.5	Nämndernas budgetuppföljning och prognos.....	7

1 Sammanfattande bedömning

Komrev inom PricewaterhouseCoopers har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens delårsrapport för perioden 2010-01-01 – 2010-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för 2010.

Resultatet för perioden är positivt med 77,2 Mkr (25,1 Mkr), vilket är 52,1 Mkr högre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett överskott på 47,0 Mkr. Någon bedömning utifrån huruvida balanskravet kommer att uppfyllas görs inte i delårsrapporten.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sitt ställningstagande kring delårsrapporten. Revisorernas ställningstagande avges i det utlåtande som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömning kring delårsrapporten:

- Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav. Viss information saknas dock varför vår bedömning är att delårsrapporten behöver utvecklas för att fullt ut uppfylla gällande normgivning. Detta bl a när det gäller finansieringsanalys och upplysningar om pensionsmedelsförvaltning.
- I delårsrapporten kommenteras inte de fastställda finansiella målen för god ekonomisk hushållning, vilket är en brist. Dock framgår av rapporten att kommunen, med utgångspunkt i redovisat och prognostiserat resultat, uppfyller åtagandet om ett positivt resultat. Åtagandet om en oförändrad eller sänkt kommunalskatt är hittills uppfyllt.
- Flertalet av verksamhetsmålen är mätbara, vilket vi anser vara en förbättring mot tidigare år. Vi saknar dock en samlad bedömning i delårsrapporten där måluppfyllelsen för kommunen som helhet värderas med utgångspunkt i god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Vidare ställer vi oss frågande till målens status i förhållande till de strategiska utvecklingsområden och de kommungemensamma områden som återfinns i budget för 2010, men vilka inte återrapporteras i delårsrapporten.

Avslutningsvis kan vi konstatera att kvalitetssäkring behöver ske av tidplanen för och ansvarsfördelningen kring upprättande av delårsrapporten.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner och landsting är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed¹?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har utförts enligt god revisionsssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

---

¹ Gällande normgivning i form av rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- God redovisningssed
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Analys av relevanta dokument
- Granska specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa en rättvisande redovisning
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen
- Intervjuer med berörda tjänstemän

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti vilket är i överensstämmelse med KRL där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader. Resultatet för perioden januari – augusti uppgår till 77,2 mnkr.

I Kommunens delårsrapport finns en förvaltningsberättelse som benämns Ekonomisk uppföljning per 31 augusti 2010, som innehåller kommentarer kring delårsresultat och prognos för helåret, skatteintäkter och övrig finansförvaltning, nämndernas resultat samt investeringsuppföljning. I bilagor till delårsrapporten finns resultat- och balansräkningar för kommunen samt koncernen. Noter finns rörande kommunens resultat- och balansräkning men inte för koncernen. Någon finansieringsanalys för perioden upprättas ej, varken för kommunen eller för koncernen. En finansieringsanalys gällande helårsvärden för budget och prognos finns dock.

Vad gäller anvisningar och interna föreskrifter så går sådana ut till förvaltningarna.

Bedömning

Vår bedömning är att delårsrapporten skulle kunna ge mer information och analys kring väsentliga händelser både för kommunen och för koncernen. Rapporten saknar vidare finansieringsanalys för perioden för både kommunen och koncernen.

Vi har i samband med genomförd granskning inte funnit något som tyder på att kommunens delårsrapport inte är upprättad i enlighet med lagens krav och gällande normgivning i övrigt.

Vi har granskat ett urval av de periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten och konstaterar att väsentliga poster har periodiserats korrekt.

Vår bedömning är vidare att de föreskrifter och anvisningar som finns ger förutsättningar för att delårsrapporten ska uppfylla de krav som KRL ställer.

Kvalitetssäkring behöver ske av tidplanen för och ansvarsfördelningen kring upprättande av delårsrapporten.

3.2 God ekonomisk hushållning

Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten och årsredovisningen är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen som fullmäktige beslutat om i årsbudget och flerårsplan. Bedömningen ska avse både de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt och som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktige uttalar sig i budget 2010 om god ekonomisk hushållning under rubriken strategiska utvecklingsområden. Enligt dokumentet översätts god ekonomisk hushållning till att innebära *”dels att tillgängliga ekonomiska medel utnyttjas ändamålsenligt och sparsamt inom alla verksamheter, dels att de ekonomiska resultaten ska vara tillräckligt starka för att långsiktigt kunna ge en god kommunal service”*. Vidare fastslås att *”Positiva resultat ska uppnås. Kommunalskatten hålls oförändrad eller sänks”*. Dessa mål följs inte upp i delårsrapporten.

Under rubriken måluppföljning i delårsrapporten presenteras måluppfyllelsen för de 30 mål som finns presenterande i budget för 2010. Av totalt 30 verksamhetsmål beräknas 4 redan var uppfyllda, 14 att bli uppfyllda under året samt 12 att ej uppfyllas under året. Värt att notera är att endast ett av de 7 mål som presenteras för Barn- och utbildningsnämnden beräknas bli uppfyllt under året. Det samma gäller för Socialnämnden, där 1 av 4 mål anses kunna uppfyllas under året.

Bedömning

I delårsrapporten kommenteras inte de finansiella mål som kan relateras till god ekonomisk hushållning, vilket är en brist. Dock framgår av rapporten att kommunen med utgångspunkt i redovisat och prognostiserat resultat uppfyller åtagandet om ett positivt resultat. Åtagandet om en oförändrad eller sänkt kommunalskatt är hittills uppfyllt.

Flertalet av verksamhetsmålen är mätbara, vilket vi anser vara en förbättring mot tidigare år. Dock saknar vi en samlad bedömning i delårsrapporten där måluppfyllelsen för kommunen som helhet värderas med utgångspunkt i god ekonomisk hushållning. Vidare ställer vi oss frågande till målens status i förhållande till de strategiska utvecklingsområden och de kommungemensamma områden som återfinns i Budget 2010, men vilka inte återrapporteras i delårsrapporten.

Nämndernas mål kommenteras endast kortfattat i de respektive verksamhetsberättelserna och det är i flera fall svårt att tyda vad analysen baseras på samt vad nämnden ämnar göra i syfte att förbättra måluppfyllelsen.

3.3 Förvaltningsberättelsens innehåll och struktur

Förvaltningsberättelsen, här benämnd Ekonomisk uppföljning per 31 augusti 2010, saknar viss information. Här ska utrymme ges för kommentarer och analyser avseende händelser av väsentlig karaktär under perioden. Här ges en mycket kort kommentar om de höga snöröjningskostnaderna från vintern och de högre underhållskostnaderna som blev följden av de stora snömängderna. I övrigt har avvikelser kommenterats men inte förklarats.

Bedömning

Det saknas kommentarer i förvaltningsberättelsen ur ett personalperspektiv. Endast sjukfrånvaron för de anställda i kommunen kommenteras. Vidare saknas information om pensionsmedelsförvaltningen och redovisningsprinciper.

Det finns ett stycke om investeringsuppföljning men av detta framgår endast utfallet i belopp och hur mycket kommunens lånebehov kommer att öka om prognosen uppfylls. Ingenting anges om vad större investeringar avser etc. Några samlade kommentarer kring koncernens verksamhet finns inte samt vilka juridiska personer som ingår i koncernen.

3.4 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat på 47,0 mnkr, vilket är 10,2 mnkr bättre än budgeterat. Avvikelsen beror på:

- Skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli 31,8 mnkr högre än budgeterat.
- Finansnettot ligger i prognosen 5,5 mnkr bättre än budgeterat, framförallt de finansiella kostnaderna förväntas bli lägre än budget.
- Verksamhetens nettokostnad avviker med 27,1 mnkr mot budget. Det är framför allt Kommunstyrelsens och Socialnämndens nettokostnader som är högre än de budgeterade.

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2010, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget. Skillnaden mellan utfallet per sista augusti och helårsprognosen är i likhet med föregående år stor.

Resultaträkning och prognos 2010-08-31, mnkr	Utfall delår fg. År	Utfall delår	Prognos	Avvik mot budget
Verksamhetens intäkter	261,0	283,4	386,2	-18,2
Verksamhetens kostnader	-1 339,9	-1 388,9	-2 106,2	-8,9
Avskrivningar	-41,9	-42,1	-65,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 120,8	-1 147,6	-1 785,0	-27,1
Skatteintäkter	1 082,4	1 117,7	1 676,0	20,8
Generella statsbidrag och utjämning	68,6	113,0	169,5	11,0
Finansiella intäkter	3,5	3,2	4,5	-0,5
Finansiella kostnader	-8,6	-9,1	-18,0	6,0
Årets resultat	25,1	77,2	47,0	10,2

3.5 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Utfall för perioden samt prognos för nämndernas driftredovisning 2010 visas i nedanstående tabell:

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Delår		Prognos	
	Budget augusti	Utfall augusti	Utfall helår	Budget avvikelse
Kommunstyrelse	129,9	125,0	221,8	-26,5
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	147,0	144,7	220,8	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	35,4	33,8	52,4	0,7
Barn- och utbildningsnämnd	522,5	504,7	783,6	0,1
Socialnämnd	344,8	352,9	532,8	-15,6
Övriga verksamheter, finansförvaltning	-49,3	-55,6	-91,4	14,2
Summa nämnderna	1 130,3	1 105,5	1 720,0	-27,1

Kommunstyrelsen och nämnderna redovisar sammantaget negativt utfall om 27,1 mnkr jämfört med budget per den 31 augusti. Det sammantagna utfallet per den 2009-08-31 är 53,3 mnkr bättre än budget. Överskottet kan främst härledas till ökade skatteintäkter, fastighetsavgifter, tillfälligt konjunkturstöd samt utjämningssystem. Sammantaget beräknas dessa intäkter överstiga budget med 31,8 mnkr.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott om 4,9 mnkr per augusti. Överskottet kan till största delen hänföras till kommundirektörens stab, stadsbyggnadskontoret, renhållning

samt vatten och avlopp. Prognosen avseende helåret visar dock på ett negativt resultat om 26,5 mnkr vilket härleds till snöröjning under vintern.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden redovisar ett överskott om mot periodbudget om 2,3 mnkr. Överskottet härleds till större intäkter mot vad som redovisas i budget. Prognosen per helåret är 0.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett överskott om 1,7 mnkr vilket härleds till lägre kostnader för fritidsverksamheten. Prognoser avseende helåret är ett överskott om 0,7 mnkr.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott om 17,8 mnkr. Överskottet förklaras till stor del av det tilläggsanslag, om 9 mnkr, som utbetalades i maj ej ännu har förbrukats. Prognosen för helåret är 0. Prognosen anses dock vara osäker då avstämning av antal elever sker först den 15/9.

Socialnämnden redovisar ett underskott om 8,2 mnkr. Större delen av underskottet härleds till ökade kostnader inom äldreomsorgen, vilket beror ett ökat antal brukare än vad som förutspåddes i budgeten. Totalt uppgår detta underskott till 15,4 mnkr. Även försörjningsstöd redovisar ett underskott, 2,7 mnkr, vilket härleds till ett fortsatt stort antal hushåll som är i behov av bidrag. Prognostiserad negativ budgetavvikelse för helåret är 15,6 mnkr.

Bedömning

De prognoser som lämnas avseende nämndernas resultat för helåret 2010 kommenteras kortfattat. Vi anser att åtgärdsplaner inte lämnas i tillräcklig omfattning för de nämnder där underskott prognostiseras.

Erika Svensson
Projektledare

Jan Nilsson
Uppdragsansvarig